

Landbruksdirektoratet
Postboks 8140 Dep
0033 OSLO

Vår dato: 05.06.2018
Vår ref.: 2018/11112

Deres dato: 27.04.2018
Deres ref.:

Høring - forslag til endringer i sats- og beregningsforskriften - erstatning ved klimabetinget avlingssvikt

Viser til høring på forslag til endringer i forskrift om satser for og beregning av erstatning ved klimabetingede skader i plante- og honningproduksjon (sats- og beregningsforskriften) 2015-09-15 nr. 1054.

§2 Om beregningen

Avlingsmengde i kg slik det er dokumentet i regnskap, legges til grunn for skadeåret og gjennomsnittsårene.

Beregning etter totalsalg foreslås tatt ut, bortsett fra der det er fattet vedtak om klimabetinget kvalitetsforringelse i frukt og bærproduksjonen, som beskrives i §5.

Kommentar fra FM i Trøndelag

- Småplanter som skal benyttes til produksjon av mat, eks jordbærplanter og grønnsakplanter inngår i denne ordningen, og vi ser at det her kan være vanskelig å omregne småplanter av fra stk til kg. Hvordan løses beregning av erstatning av småplanter uten kronemetoden? Det bør vel også her være mulig med unntak fra regelen som for kvalitetsforringelse i frukt og bærproduksjonen.

§4. Generelle regler

Dokumentasjon og melding

Foretaket må kunne dokumentere avlingssvikt og klimaårsak. Ved melding til kommunen med etterfølgende kontroll kan dokumentasjonskravet være oppfylt.

Kommentar fra FM i Trøndelag

- I rundskrivet står det at god dokumentasjon kan være en bekreftelse på klimautfordringer fra kommunen eller et profesjonelt fagmiljø. Annen god dokumentasjon vil være skadeomfang i hele områder eller meteorologiske data. Bilder kan gi god tilleggsinformasjon.

Postadresse:
Postboks 2600
7734 Steinkjer
fmlpost@fylkesmannen.no

Besøksadresse:
Steinkjer: Strandveien 38
Trondheim: Prinsensgt 1
www.fylkesmannen.no/trondelag

Telefon:
74 16 80 00
Org.nr.:
974 764 350

Saksbehandler:
Gunhild Halvorsen
Telefon:
73 16 81 88

Om klima kan dokumenteres til å være årsak til avlingssvikt skal det også vurderes om hele svikten tilskrives klima. Det er her viktig at søker gir en god dokumentasjon/beskrivelse av om prinsippene for god agronomi er fulgt som bla, sådato, sort, gjødsling, drenering mm. Det er fortsatt mange som kun skriver bløtt og kaldt. **Det må komme tydeligere fram i veiledningen til søknaden om hva som kreves av dokumentasjon og opplysninger.** I 2015 hadde vi i Trøndelag en stor jobb med å kontakte kommunene og søkere for å få nødvendig dokumentasjon for å kunne behandle søknadene.

§9. Skadeårets avling – avlingssvikt grøvfôr i foretak med husdyr

Fôrverdi i § 15 i denne forskriften kan fravikes dersom det framlegges fôranalyser som viser at det aktuelle fôrmiddelet avviker mer enn 30 % fra normen.

Kommentar fra FM i Trøndelag

Et avvik på mer enn 30 % fra fôrnorm vil være et fôrmiddel med svært dårlig kvalitet, og vil sannsynligvis medføre at muligheten til å bruke fôranalyser ikke vil komme til anvendelse.

Eks. Det normale er 0,85 Fem pr kg tørrstoff, ved 30 % reduksjon vil Fem-konsentrasjonen være 0,60, noe som en svært sjelden eller aldri vil kunne få i vanlig gras. Fylkesmannen i Trøndelag mener det må settes en prosentsats i forhold til fastsatt fôrverdi men at denne settes til 15%.

Det er et ønske om at søknadsskjema knyttet til dette punktet får en rubrikk for:

- dato for innsett av dyrene
- opplysning om normal avling på foretaket.

Oppmåling av fôrlageret kan i en del tilfeller foregå uker etter at grøvfôret er høstet ved slått eller beiting, og en dato for innsett av dyrene hadde vært et hjelpemiddel i forhold til å legge til fôropptak fra innsett til oppmåling.

Ikke alle kommuner har god nok kompetanse til å redusere klimaprosenten i forhold til fastsatt normavling for kommunen, av den grunn burde det være en plass der søker skal skrive opp hva som anses som normal avling på foretaket. Dette kan i tillegg til kommunens vurdering gi oss mer kunnskap i forhold til endring av klimaprosent.

§ 13. Standardsatser for erstatning ved avlingssvikt

Satsen for spesialpoteter har gått ned. For spesialpoteter er normalt ikke utsorteringa like stor som hos vanlig konsumpotet, og en del spesialpoteten omsettes i andre kanaler enn gjennom grossist. Vi mener derfor det blir feil å sette ned satsen.

§14 Normalavlinger for grøvfôr i Fem/da

Kommentar fra FM i Trøndelag

Vi mener beregning av erstatning i grovfôr med husdyr bør gjøres med utgangspunkt i foretakets gjennomsnittsavling og ikke ut fra normalavlinger fastsatt for den enkelte kommune. Kommunene er store, og med kommunereformen blir de enda større, og

variasjonen i vekstforhold i en kommune er stor. Mange kommuner synes det er vanskelig å justere ned klimaprosenten, dette og at det bare går an å justere klimaprosenten ned medføre at det ikke alltid blir likebehandling.

Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag står i forskriften oppført som to fylker, de ble et fylke Trøndelag fra 1.1.18, og Rissa og Leksvik er fra 1.1.18 Indre Fosen kommune.

§ 15. Normer ved beregning av fôrlager og fôropptak

For de ulike formidlene er det fastsatt en verdi, kg fôr pr Fem. En rundball på 850 kg på et foretak kan avvike mye i antall Fem fra en rundball på et annet foretak.

Eks. En rundball på 850 kg og 40 % ts inneholder 340 kg ts eller 289 Fem dersom Fem konsentrasjonen er 0,85. Det blir da 2,9 kg fôr pr Fem. Tilsvarende en rundball med 25 % ts inneholder 212 kg ts eller 180 Fem. Det blir da 4,7 kg for pr Fem.

De som fortørker og har god kvalitet på graset kommer dårlig ut. Vi foreslår derfor at det i alle saker blir gått ut i fra foretakets foranalyser.

§16 Ikrafttredelse

Kommentar fra FM i Trøndelag

Det vises til opphevelses av feil forskrift. Det skal være For-2015-09-15-1054

Med hilsen

Anstein Lyngstad(e.f.)
Seksjonsleder jord
Landbruksavdelingen

Gunhild Halvorsen
fylkesagronom
Landbruksavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift